

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Постановка задачі.....	5
2. Проектування бази даних.....	6
3. Вибір програмного забезпечення.....	9
4. Створення бази даних.....	10
4.1. Створення таблиць.....	10
4.2. Створення представлень.....	11
4.3. Створення тригерів.....	13
4.4. Створення функцій.....	16
5. Маніпулювання даними.....	18
6. Створення користувачів і призначення прав доступу.....	24
Висновки.....	25
Перелік посилань.....	26
Додаток А.....	27

					ІС КР 122 АІ-174 ПЗ1						
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата							
Розроб.		Ахмад Р.Ш.			Розробка бази даних абітурієнтів для автоматизації роботи приймальної комісії ВНЗ			Літ.	Арк.	Акрушів	
Перевір.		Глава М.Г.								3	28
Реценз.								ОНПУ, каф. ІС, гр. АІ-174			
Н. Конзр.											
Затверд.											

ВСТУП

Потоки інформації, що циркулюють у світі, що нас оточує, величезні. З часом вони мають тенденцію до збільшення. Тому у будь-якій організації, як великій, так і малій, виникає проблема організації управління даними, яка забезпечила б найбільш ефективну роботу. І вже сьогодні без баз даних неможливо уявити роботу фінансових, торгівельних та інших організацій.

Віртуальний світ — це уявний світ, для якого визначені певні фізичні та математичні закони і який, при відповідних умовах, може бути за допомогою технічних засобів зроблений доступним для сприйняття органами почуттів людини.

Побудова будь-якої інформаційної системи починається зі створення предметної області, яка може бути реалізована у вигляді баз і сховищ даних. Тому для того, щоб деяку предметну область представити в базі даних, потрібно виділити істотні поняття, необхідні користувачу, а також зв'язки між ними.

Метою даної роботи є задоволення створення спеціалізованої СУБД, розрахованої на управління заздалегідь певною структурою інформації і рішення цілком певного і обмеженого кола завдань для рекламного агентства, яка одночасно дозволяла не відволікатися майбутнім користувачам на вивчення питань пов'язаних з базами даних і засобами управління ними.

Серед засобів визначення та маніпулювання даними існує мова SQL (Structured Query Language), перевага якої полягає в тому, що вона може використовуватися і як мова запитів, і як підмова даних, та дозволяє будувати як локальні, так і розподілені інформаційні системи.

В наш час бази даних є актуальними та широко використовуваними. За допомогою СУБД з'являється можливість відобразити необхідний віртуальний світ та вирішити необхідні проблеми.

					ІС КР 122 АІ174 ПЗІ	Арк.
						4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Задачею даної курсової роботи є розробка проекту бази даних для зберігання необхідної інформації в організації. База даних повинна бути спроектована з урахуванням реалізації запитів для отримання інформації, відповідно до завдань, які розв'язуються над предметною областю.

При виконанні завдання була створена база даних, яка відповідає за автоматизацію роботи приймальної комісії ВНЗ. Також база даних зберігає можливість аналізувати дані абітурієнтів що подають документи до вузу.

Створена база даних вирішує питання формування великої кількості інформації з якою можна зустрітися при створенні автоматизованих систем розрахування оцінок.

Використання цієї бази даних зробить працю з великою кількістю інформації набагато легше. Також працівники не повинні своїми руками описувати, складати рейтинг абітурієнтів, за них це може зробити база даних.

Функціонал та можливості розробленої бази, що були перелічені вище повинні також забезпечуватися певними програмними та функціональними можливостями, що надаються середовищем розробки.

Використання та комбінування даних засобів дозволить створити ефективну базу даних, що буде зручною у використанні, відносно простою та логічною у побудові, корисною для організації що її використовує.

Таким чином вказано, що ця база даних повинна зберігати мінімум інформації о вузах, але максимум інформації про абітурієнтів.

					ІС КР 122 АІ174 ПЗ1	Арк.
						5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2 ПРОЕКТУВАННЯ БАЗИ ДАНИХ

Перед проектуванням бази даних, потрібно розібрати предметна область і які сутності потрібно створити.

Опис сутностей:

- 1) Сутність «Enrollee» - містить в собі інформацію о абітурієнтах поступаючих до вуза.
- 2) Сутність «Address» - містить в собі інформацію про адресу абітурієнта.
- 3) Сутність «Exam» - містить в собі інформацію про здані іспити.
- 4) Сутність «Education» - містить інформацію про навчальні заклади з яких прийшли абітурієнти.
- 5) Сутність «Privilegii» - містить інформацію про пільги
- 6) Сутність «Subject» - містить набір предметів з яких можливе складання ЗНО
- 7) Сутність «Specialty» - містить інформацію про те, на які спеціальності можливо вступити.
- 8) Сутність «Reward» - містить інформацію про винагороди абітурієнтів

Після створення сутностей, потрібно вирішити, яка кількість атрибутів буде існувати в кожній таблиці і який тип даних належить до кожного атрибута.

Увесь результат представлено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Таблиці та їх атрибути

Ім'я сутності	Назва трибуту	Тип даних	Ключ
Enrollee	Id_kod	int	Первинний
	Name	char	
	Surname	char	
	SecName	char	
	Id_privileges	int	Зовнішній
	birthday	date	
	Id_education	int	Зовнішній
	Id_address	int	Зовнішній
	Id_reward	int	Зовнішній

Subject	Id_subject	int	Первинний
	Subject	char	
Education	Id_education	int	Первинний
	Institution	char	
	Number	int	
	City	char	
Exam	Id_exam	int	Первинний
	Id_kod	int	Зовнішній
	Subject	int	
	Mark	int	
Privilegii	Id_privileges	int	Первинний
	Privilegii	char	
Reward	Id_reward	int	Первинний
	Reward	char	
Address	Id_address	int	Первинний
	Index	int	
	City	char	
	Street	char	
	House	char	
	Number	int	
	Telephon	char	
Specialty	Id_spec	int	Первинний
	Namespec	char	

Завершивши попередній процес ,можна приступити до створення схеми-даних, у якій потрібно реалізувати зв'язки, такі як : один-до-одного, один-до-багатьох, багато-до-багатьох, між таблицями. Також можна позначити первинні і зовнішні ключі за допомогою яких і створюються зв'язки. Для даної БД представлена схема-даних(див.рис 1.1)

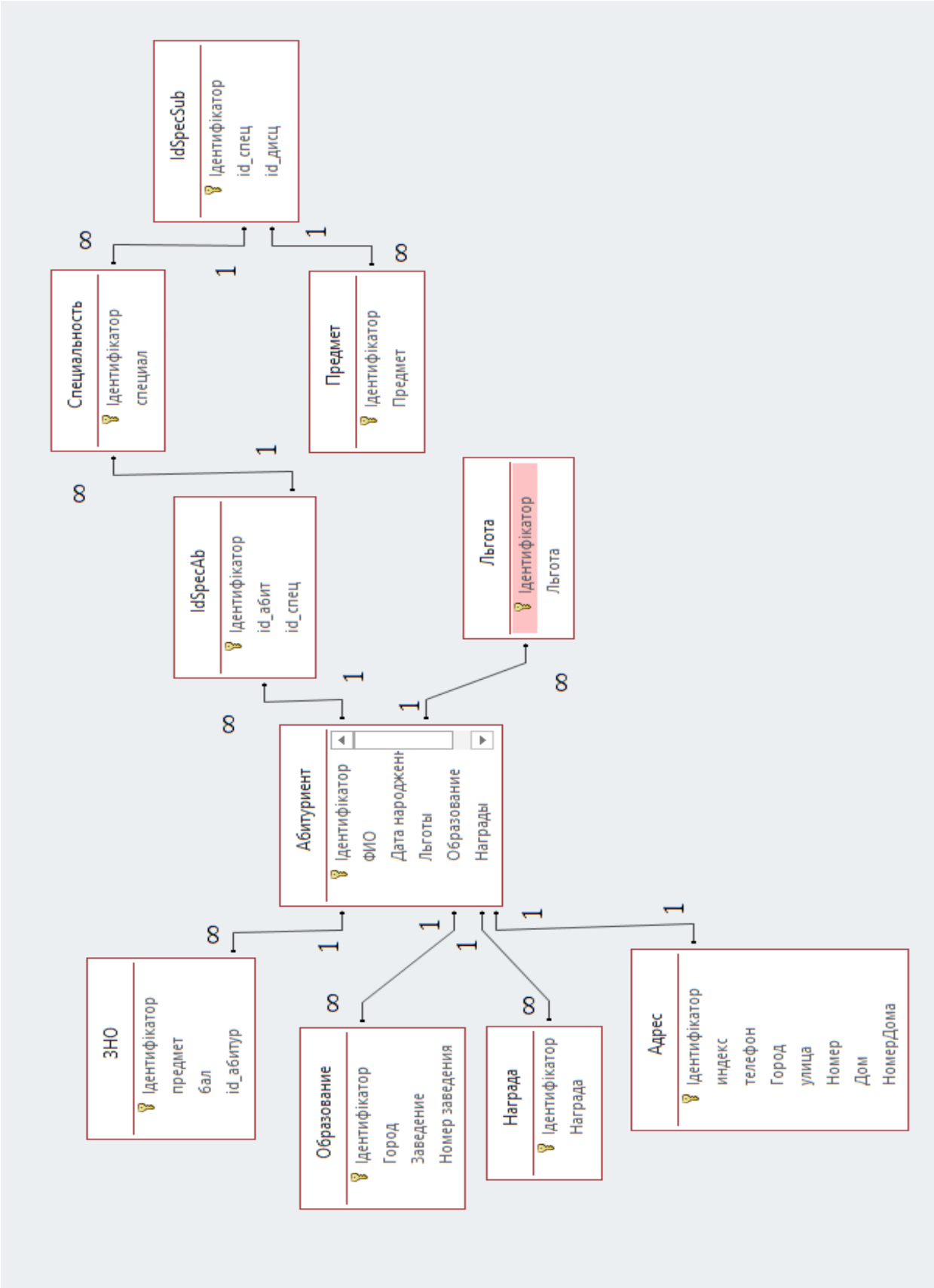

Рисунок 2.1 - Схема даних

3 ВИБІР ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

При виконанні наданого завдання була використана Система Управління Базами Даних PostgreSQL. Version 9.5 for 64 Bit Windows Platforms.

PostgreSQL не просто реляційна, а об'єктно-реляційна СУБД. Це дає йому деякі переваги над іншими SQL базами даних з відкритим вихідним кодом, такими як MySQL, MariaDB і Firebird.

Фундаментальна характеристика об'єктно-реляційної бази даних - це підтримка об'єктів і їх поведінки, включаючи типи даних, функції, операції, домени і індекси. Це робить Postgres неймовірно гнучким і надійним. Серед іншого, він вміє створювати, зберігати та видавати складні структури даних.

Існує великий список типів даних, які підтримує Postgres. Крім числових, з плаваючою точкою, текстових, булевих і інших очікуваних типів даних (а також безлічі їх варіацій), PostgreSQL може похвалитися підтримкою uuid, грошового, що перераховується, геометричного, бінарного типів, мережеских адрес, бітових рядків, текстового пошуку, xml, json, масивів, композитних типів і діапазонів, а також деяких внутрішніх типів для ідентифікації об'єктів і розташування логів.

Якщо раптом так трапиться, що великого списку типів даних Постгреса вам виявиться недостатньо, ви можете використовувати команду CREATE TYPE, щоб створити нові типи даних, такі як складової, що перераховується, діапазон і базовий.

Таким чином, вважаючи усі ці переваги, було обрано PostgreSQL для написання бази даних.

					ІС КР 122 АІ174 ПЗ1	Арк.
						9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4 СТВОРЕННЯ БАЗИ ДАНИХ

4.1 Створення таблиць

Настройка таблиць це дуже тонка робота, існує величезна кількість обмежень, які можна вказувати на всю таблицю або на певні стовпці, іноді доводиться дробити таблиці на таблиці по-менше або навпаки - збирати дрібні таблиці воєдино, частина синтаксису вказано нижче:

Для створення таблиць:

```
CREATE TABLE им'я_таблиці (  
  { им'я_поля тип_даних [ DEFAULT значення по замовчуванню ] [  
    обмеження поля ] }  
  [, { ... } ]  
  обмеження таблиці  
);
```

Обмежень поля може бути кілька, записаних для поля через пробіл:

NOT NULL – не пусте

NULL – пусті значення дозволені

UNIQUE - значення поля унікальні

PRIMARY KEY - первинний ключ

CHECK - умова на значення

REFERENCES пов'язана_таблиця [(пов'язане_поле)] [ON DELETE action]
[ON

UPDATE action] - ВИЗНАЧЕННЯ зв'язку між таблицями через зовнішній
ключ

action (NO ACTION; RESTRICT; CASCADE; SET NULL; SET DEFAULT)

Обмежень таблиці може бути декілька, записаних для таблиці через кому:

UNIQUE (имя_поля [, ...]) – унікальне значення

PRIMARY KEY (имя_поля [, ...]) – первинний ключ

CHECK (expression) обмеження на значення

					ІС КР 122 АІ174 ПЗ1	Арк.
						10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

FOREIGN KEY (имя_поля [, ...]) REFERENCES зв'язана_таблиця [(зв'язане_поле [, ...])] [ON DELETE action] [ON UPDATE action] – визначення зв'язку між таблицями

Таблиці формуються в бази даних, а колекція баз даних, керована однією копією сервера PostgreSQL називається кластером баз даних. Команда створення таблиці: усі приклади в Додатку А.

Приклад створення таблиці винагород:

```
create sequence s_reward;  
create table reward  
( id_reward INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_reward'),  
  reward varchar);
```

4.2 Створення представлень

Представлення (VIEW) - об'єкт даних який не містить ніяких даних його власника. Це - тип таблиці, чиє утримання вибирається з інших таблиць за допомогою виконання запиту. Оскільки значення в цих таблицях змінюються, то автоматично, їх значення можуть бути показані представленнями.

Ці таблиці виходять з інших таблиць. Вони працюють в запитах і операторах DML точно також як і основні таблиці, але не містять ніяких власних даних. Представлення - подібні вікнам, через які ви переглядаєте інформацію, яка фактично зберігається в базовій таблиці. Представлення - це фактично запит, який виконується всякий раз, коли уявлення стає темою команди. Щоб пристрій запитував при цьому в кожен момент стає змістом уявлення.

1) Створення представлення для перегляду всієї інформації про абітурієнтів

```
CREATE OR REPLACE VIEW public.allinfo AS  
SELECT A.surname,A.name,A.secname,A.birthday,pr.privileges, ad.index,  
ad.city,ad.street,ad.house,ad.number,ad.telephon,  
ed.institution,ed.number,r.reward  
FROM enrollee a, address ad ,education ed, privilegii pr, reward r  
WHERE a.id_address = ad.id_address AND a.id_education = ed.id_education  
AND a.id_privileges = pr.id_privileges AND a.id_reward = r.id_reward  
ORDER BY a.surname;
```

surname character varying	name character varying	secname character varying	birthday date	privileges character varying	index integer	city character varying	street character varying	house character varying	home integer	telephone character(15)	institution character varying	number integer	reward character varying
Ахмад	Рамин	Ширович	1999-07-13		65101	Одесса	Палубная	9	63	0935676567	Школа	4	Золотая медаль
Ахмад	Анита	Шировна	2000-08-16		61010	Одесса	Палубная	9	66	0935063081	Школа	4	Золотая медаль
Бессараб	Илья	Сергеевич	1998-08-23	Сирота	54653	Измаил	пр.Дзюбы	54	34	0734564345	Школа	101	Без награждений
Бешляга	Анастасия	Антонова	1999-06-13	Участники АТО	61111	Одесса	Екатеринская	13	23	0940434545	Приморский лицей		Серебряная медаль
Гончаренко	Роман	Рахмадович	2000-09-09	Участники АТО	63915	Львов	пр.Левченка	95	22	0963450679	Школа	34	Сертификат
Маринова	Даниэла	Алексеевна	1999-03-03		66234	Одесса	Гагарина	10	44	0973455423	Школа	35	Сертификат
Узун	Илья	Попович	1999-01-01	Инвалидность	65101	Одесса	Дерибасовская	5	32	0930656765	Школа	4	Золотая медаль
Филипович	Игорь	Иванович	1999-01-01	Многодетная семья	64463	Одесса	Дерибасовская	3	64	0730007700	Школа	34	Серебряная медаль
Харковец	Евгений	Йосопович	1999-09-05	ЧАС	56416	Харьков	пр.Независимости	3	12	0917117141	Школа	4	Золотая медаль
Холод	Максим	Игоревич	1999-09-15	Инвалидность	12324	Одесса	Говорова	33	2	0996783475	Школа	4	Без награждений

Рисунок 4.1 – Представлення «allinfo»

2) Створення представлення для визначення кращих 10 абітурієнтів.

```
CREATE OR REPLACE VIEW public.top10 AS
SELECT a.surname,a.name,a.secname,avg(ex.mark) AS avg
FROM enrollee a,exam ex
WHERE a.id_kod = ex.id_kod
GROUP BY a.surname, a.name, a.secname
ORDER BY (avg(ex.mark)) DESC
LIMIT 10;
```

surname character varying	name character varying	secname character varying	avg numeric
Ахмад	Рамин	Ширович	190.0000000000000000
Бессараб	Илья	Сергеевич	186.3333333333333333
Холод	Максим	Игоревич	186.0000000000000000
Бешляга	Анастасия	Антонова	184.5000000000000000
Узун	Илья	Попович	171.6666666666666667
Филипович	Игорь	Иванович	171.6666666666666667
Ахмад	Анита	Шировна	163.6666666666666667
Маринова	Даниэла	Алексеевна	160.3333333333333333
Гончаренко	Роман	Рахмадович	157.6666666666666667
Харковец	Евгений	Йосопович	154.0000000000000000

Рисунок 4.2 – Представлення «top10»

3) Створення представлення для того, щоб передати можливість ,

```
CREATE OR REPLACE VIEW public.enrolllewithpriv AS
SELECT a.surname,a.name,a.secname, a.birthday,pr.privileges
FROM enrollee a,privilegii pr
WHERE a.id_privileges = pr.id_privileges
ORDER BY a.surname;
```

	surname character varying	name character varying	secname character varying	birthday date	privileges character varying
1	Ахмад	Анита	Шировна	2000-08-16	
2	Ахмад	Рамин	Ширович	1999-07-13	
3	Бессараб	Илья	Сергеевич	1998-08-23	Сирота
4	Бешляга	Анастасия	Антонова	1999-06-13	Участники АТО
5	Гончаренко	Роман	Рахмадович	2000-09-09	Участники АТО
6	Маринова	Даниэла	Алексеевна	1999-03-03	
7	Узун	Илья	Попович	1999-01-01	Инвалидность
8	Филипович	Игорь	Иванович	1999-01-01	Многодетная семья
9	Харковец	Евгений	Йосопович	1999-09-05	ЧАЭС
10	Холод	Максим	Игоревич	1999-09-15	Инвалидность

Рисунок 4.3 – Представлення « enrolllewithpriv »

4.3.Створення триггерів

Тригер - збережена процедура особливого типу, яку користувач не викликає безпосередньо, а виконання якої обумовлено дією по модифікації даних: додаванням INSERT, видаленням DELETE рядка в заданій таблиці, або зміною UPDATE даних в певному стовпці заданої таблиці реляційної бази даних. Тригери застосовуються для забезпечення цілісності даних і реалізації складної бізнес-логіки. Тригер запускається сервером автоматично при спробі зміни даних в таблиці, з якою він пов'язаний. Всі вироблені їм модифікації даних розглядаються як виконуються в транзакції, в якій виконано дію, яка викликала спрацьовування тригера.

Відповідно, в разі виявлення помилки або порушення цілісності даних може статися відкат цієї транзакції. Момент запуску тригера визначається за допомогою ключових слів BEFORE (тригер запускається до виконання пов'язаного з ним події, наприклад, до додавання запису) або AFTER (після події). У разі, якщо тригер викликається до події, він може внести зміни в модифікуються подією запис (звичайно, за умови, що подія - не вилучення запису). Деякі СУБД накладають обмеження на оператори, які можуть бути використані в тригері (наприклад, може бути заборонено вносити зміни в таблицю, на якій «висить» тригер, і т. П.)

Тригер, який видаляє адресу абітурієнта, якщо був видалений абітурієнт:

```
CREATE FUNCTION DelEnrollee()  
RETURNS trigger  
AS  
$$BEGIN  
DELETE FROM address ad where ad.id_address=old.id_address;  
END; $$  
LANGUAGE 'plpgsql';
```

```
CREATE TRIGGER DelEnr  
BEFORE DELETE ON enrollee  
FOR EACH ROW  
EXECUTE PROCEDURE DelEnrollee();
```

Тригер створений для перевірки того, щоб оцінки не була більша за 200 балів.

```
REATE FUNCTION checkmark()  
RETURNS trigger  
AS  
$$ BEGIN  
IF new.mark>200 THEN  
RAISE EXCEPTION 'Mark cant be more than 200';  
ELSE  
return new;  
END IF;  
END; $$  
LANGUAGE 'plpgsql';
```

```
CREATE TRIGGER checkNoMore200  
BEFORE INSERT ON exam  
FOR EACH ROW  
EXECUTE PROCEDURE checkmark();
```

					ІС КР 122 АІ174 ПЗ1	Арк.
						14
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Тригер, який слідкує за тим, щоб номери телефонів не повторювались:

```
Create function insertAddress() returns trigger as $$
```

```
begin
```

```
if new.telephon is null then
```

```
raise exception 'it cant be null';
```

```
end if;
```

```
if new.telephon in (select telephon
```

```
from address where address.telephon=new.telephon) then
```

```
raise exception 'anyone cant take one phone twice';
```

```
end if;
```

```
return new;
```

```
end;
```

```
$$ language plpgsql;
```

```
create trigger insertAddress before insert or update on address
```

```
for each row execute procedure insertAddress();
```

Тригер, який при видаленні абітурієнта , видалить у інших таблицях

його код.

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION delidspec()
```

```
RETURNS trigger AS
```

```
$$
```

```
begin
```

```
delete from idspecsub ss where ss.id_spec=old.id_spec;
```

```
delete from idspecab sc where sc.id_spec=old.id_spec;
```

```
return old;
```

```
end;
```

```
$$
```

```
LANGUAGE 'plpgsql';
```

```
CREATE TRIGGER delspecandsub
```

```
BEFORE DELETE
```

```
ON public.specialty
```

```
FOR EACH ROW
```

```
EXECUTE PROCEDURE public.delidspec();
```

					ІС КР 122 АІ174 П31	Арк.
						15
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4.4.Створення функцій

Функції є блоками коду, що виконуються на сервері, а не на клієнті БД. Хоча вони можуть бути написані на чистому SQL, реалізація додаткової логіки, наприклад, умовних переходів і циклів, виходить за рамки власне SQL і вимагає використання деяких мовних розширень. Функції можуть писатися з використанням однієї з наступних мов:

1. вбудованої процедурної мови PL/pgSQL, яка багато в чому аналогічна мові PL/SQL, що використовується в СУБД Oracle;
2. скриптові мови - PL/Lua, PL/LOLCODE, PL/Perl, plPHP, PL/Python, PL/Ruby, PL/sh, PL/Tcl і PL/Scheme;
3. класичної мови - C, C++, Java (через модуль PL/Java);
4. статистичної мови R (через модуль PL/R).

PostgreSQL допускає використання функцій, які повертають набір записів, який можна використовувати так само, як і результат виконання звичайного запиту.

Функції можуть виконуватися як з правами їх творця, так і з правами поточного користувача.

Іноді функції ототожнюються з збереженими процедурами, однак між цими поняттями є різниця.

Набір функцій, які були реалізовані впродовж виконання курсової роботи:

Функція, яка змінює в певного абітурієнта оцінку за певний предмет

```
CREATE FUNCTION changeAllMark(int, int ,int)
RETURNS varchar
AS $$
BEGIN
UPDATE exam SET mark=$3 where subject=$2 AND id_kod=$1;
return (select surname from enrollee where id_kod=$1);
END;
$$
LANGUAGE 'plpgsql';
```

Функція, яка лікує і виводить сред.оцінку певного абітурієнта

```
CREATE FUNCTION AVGmarkEnrById (int)
RETURNS varchar
AS $$
BEGIN
return (select AVG(mark)
from exam e where e.id_kod=$1);
END;
$$
LANGUAGE 'plpgsql';
```

Функція, який дозволяє змінити id в табл Privilegii та в залежних таблицях

```
create function changeIdPrivilegii(was int, become int) returns integer as $$
begin
if become not in (select id_kod from enrollee) then
raise exception 'this engaged';
end if;

update enrollee set id_privileges= null where id_privileges=was;
update privilegii set id_privileges= become where id_privileges=was;
update enrollee set id_privileges= become where id_privileges IS null;

return 1;

end;
$$ language plpgsql;
```

5 МАНІПУЛЮВАННЯ ДАНИМИ

Мова маніпулювання даними - командна мова, що забезпечує виконання основних операцій по роботі з даними: введення, модифікацію і вибірку даних за запитам. До базових ср-вам маніпулювання даними мови SQL відносяться "пошукові" варіанти операторів UPDATE і DELETE. Ці варіанти називаються пошуковими, тому що при завданні відповідної операції задається логічне умова, що накладається на рядки адресується оператором таблиці, які д.б.н. піддані модифікації або видалення. Крім того, в таку категорію мовних засобів входить оператор INSERT, що дозволяє додавати рядки в існуючі таблиці.

Оператор SELECT є фактично найважливішим для користувача і найскладнішим оператором SQL. Він призначений для вибірки даних з таблиць, тобто він, власне, і реалізує одне з осн-х призначення БД - надавати інформацію користей-лю.

Структура команди select:

Select ...

- from ... - таблиця, з якої будуть вилучатись дані;
- where ... - «горизонтальний» фільтр, умова на рядки;
- order by ... - критерій впорядкування рядків результатуючого таблиці
- group by ... - критерій групування рядків таблиці: рядки таблиці розбиваються на групи з однаковим значенням критерію, і кожна група дає єдиний рядок в вихідну таблицю;
- having ... - критерій фільтрації груп;
- into ... - куди і в якому вигляді записати результат.

В ході виконання курсової роботи було реалізовано 10 запитів:

5. Запит, який виводить всю інформацію про абітурієнтів

```
select A.surname,A.name,A.secname,A.birthday,pr.privileges, ad.index,  
ad.city,ad.street,ad.house,ad.number,ad.telephon,  
ed.institution,ed.number,r.reward  
from enrollee a, address ad ,education ed, privilegii pr, reward r
```

					ІС КР 122 АІ174 П31	Арк.
						18
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

where a.id_address=ad.id_address
 AND a.id_education=ed.id_education
 AND a.id_privileges=pr.id_privileges
 AND a.id_reward=r.id_reward
 ORDER BY a.surname

surname character varying	name character varying	secname character varying	birthday date	privileges character varying	index integer	city character varying	street character varying	house character varying	home integer	telephone character(15)	institution character varying	number integer	reward character varying
Ахмад	Рамин	Ширович	1999-07-13		65101	Одесса	Палубная	9	63	0935676567	Школа	4	Золотая медаль
Ахмад	Анита	Широва	2000-08-16		61010	Одесса	Палубная	9	66	0935063081	Школа	4	Золотая медаль
Бессараб	Илья	Сергеевич	1998-08-23	Сирота	54653	Измаил	пр.Дзюбы	54	34	0734564345	Школа	101	Без награждений
Бешлата	Анастасия	Антонова	1999-06-13	Участники АТО	61111	Одесса	Екатеринская	13	23	0940434545	Приморский лицей		Серебрянная медаль
Гончаренко	Роман	Рахмадович	2000-09-09	Участники АТО	63915	Львов	пр.Шевченка	95	22	0963450679	Школа	34	Сертификат
Маринова	Даниэла	Алексеевна	1999-03-03		66234	Одесса	Галарина	10	44	0973455423	Школа	35	Сертификат
Узун	Илья	Попович	1999-01-01	Инвалидность	65101	Одесса	Дерибасовская	5	32	0930656765	Школа	4	Золотая медаль
Филипович	Игорь	Иванович	1999-01-01	Многодетная семья	64463	Одесса	Дерибасовская	3	64	0730007700	Школа	34	Серебрянная медаль
Харковец	Евгений	Йосопович	1999-09-05	ЧАЭС	56416	Харьков	пр.Независимости	3	12	0917117141	Школа	4	Золотая медаль
Холод	Максим	Игоревич	1999-09-15	Инвалидность	12324	Одесса	Говорова	33	2	0996783475	Школа	4	Без награждений

Рисунок 5.1.- Результат першого запиту

6. Запит, який виводить абітурієнтів та спеціальність на яку вони поступають

select spec.namespec,A.id_kod,A.surname,A.name,A.secname,A.birthday
 from specialty spec, enrollee a ,idspecab isa
 where a.id_kod=isa.id_kod AND spec.id_spec=isa.id_spec
 group by spec.namespec,a.id_kod,a.surname

namespec character varying	id_kod integer	surname character varying	name character varying	secname character varying	birthday date
Информационные системы	6	Филипович	Игорь	Иванович	1999-01-01
Автоматизация	1	Ахмад	Рамин	Ширович	1999-07-13
Компьютерные науки	6	Филипович	Игорь	Иванович	1999-01-01
Экономика	5	Бессараб	Илья	Сергеевич	1998-08-23
Экономика	7	Холод	Максим	Игоревич	1999-09-15
Кибербезопасность	3	Гончаренко	Роман	Рахмадович	2000-09-09

Рисунок 5.2.- Результат другого запиту

7. Запит, який виводить які предмети треба складати на спеціальності

select spec.namespec,sub.subject
 from specialty spec, subject sub, idspecsub iss
 where spec.id_spec=iss.id_spec AND sub.id_subject=iss.id_subject

namespec character varying	subject character varying
Компьютерные науки	Английский язык
Компьютерные науки	Украинский язык
Компьютерные науки	Математика
Автоматизация	физика
Автоматизация	Украинский язык
Автоматизация	Математика

Рисунок 5.3. - Результат третьего запиту

8. Запит, який виводить абітурієнтів ,які приїхали з інших міст

select a.surname,a.name, a.secname,ad.city

from enrollee a,address ad

where a.id_address=ad.id_address AND NOT(ad.city='Одесса')

surname character varying	name character varying	secname character varying	city character varying
Гончаренко	Роман	Рахмадович	Львов
Бессараб	Илья	Сергеевич	Измаил
Харковец	Евгений	Йосопович	Харьков

Рисунок 5.4.- Результат четвертого запиту

9. Запит, який виводить інформацію про пільги абітурієнтів

select A.surname,A.name,A.secname,A.birthday,pr.privileges

from enrollee a, privilegii pr

where a.id_privileges=pr.id_privileges

ORDER BY a.surname

surname character varying	name character varying	secname character varying	birthday date	privileges character varying
Ахмад	Анита	Шировна	2000-08-16	
Ахмад	Рамин	Ширович	1999-07-13	
Бессараб	Илья	Сергеевич	1998-08-23	Сирота
Бешляга	Анастасия	Антонова	1999-06-13	Участники АТО
Гончаренко	Роман	Рахмадович	2000-09-09	Участники АТО

Рисунок 5.5.- Результат п'ятого запиту

10.Запит, який виводить кращих 10 абітурієнтів

select surname,name,secname, AVG(mark)

from enrollee a,exam ex

where a.id_kod=ex.id_kod

group by surname,name,secname

order by AVG(mark) desc

limit 10

surname character varying	name character varying	secname character varying	avg numeric
Ахмад	Рамин	Ширович	190.0000000000000000
Бессараб	Илья	Сергеевич	186.3333333333333333
Холод	Максим	Игоревич	186.0000000000000000
Бешляга	Анастасия	Антонова	184.5000000000000000
Узун	Илья	Попович	171.6666666666666667
Филипович	Игорь	Иванович	171.6666666666666667
Ахмад	Анита	Широва	163.6666666666666667
Маринова	Даниэла	Алексеевна	160.3333333333333333
Гончаренко	Роман	Рахмадович	157.6666666666666667
Харковец	Евгений	Йосопович	154.0000000000000000

Рисунок 5.6.- Результат шостого запиту

11.Запит, який виводить інформацію про те , хто які предмети ЗНО
здавав їх оцінки

select sub.subject,mark,surname,name,secname

from enrollee a,subject sub,exam ex

where a.id_kod=ex.id_kod and sub.id_subject=ex.subject

order by ex.subject,mark desc

subject character varying	mark integer	surname character varying	name character varying	secname character varying
Математика	195	Бессараб	Илья	Сергеевич
Математика	177	Ахмад	Рамин	Ширович
Математика	176	Филипович	Игорь	Иванович
Математика	160	Узун	Илья	Попович
Математика	151	Маринова	Даниэла	Алексеевна
Украинский язык	197	Бешляга	Анастасия	Антонова
Украинский язык	196	Ахмад	Рамин	Ширович
Украинский язык	188	Гончаренко	Роман	Рахмадович
Украинский язык	185	Узун	Илья	Попович
Украинский язык	184	Филипович	Игорь	Иванович
Украинский язык	178	Холод	Максим	Игоревич

Рисунок 5.7.- Результат сьомого запиту

12.Запит який виводить хто поступає з одеських учбових закладів

select surname,name,secname

from enrollee a

where id_education IN(select id_education from education where city ='Одесса')

surname character varying	name character varying	secname character varying
Харковец	Евгений	Йосопович
Холод	Максим	Игоревич
Узун	Илья	Попович
Ахмад	Рамин	Ширович
Ахмад	Анита	Шировна
Бешляга	Анастасия	Антонова

Рисунок 5.8.- Результат восьмого запиту

13.Запит, який виводить кількість нагород кожної школи

select institution,number,reward, COUNT(a.id_reward)

from education ed,reward r,enrollee a

where a.id_education=ed.id_education AND a.id_reward = r.id_reward

group by institution,number,reward

institution character varying	number integer	reward character varying	count bigint
Школа	101	Без наградений	1
Приморский лицей		Серебряная медаль	1
Школа	4	Золотая медаль	4
Школа	34	Сертификат	1
Школа	35	Сертификат	1
Школа	4	Без наградений	1

Рисунок 5.9.- Результат дев'ятого запиту

14.Запит, який виводить працівників, які постають з льготою і не мешкають в Одесі

```

select a.surname ,a.name
from enrollee a
where id_address IN
(select id_address from address where city != 'Одесса')
AND id_privileges = ANY
( select id_privileges from privilegii)

```

	enrollee character(30)	dob date	chosen_s characte
1	Абакумов В.А.	1998-12-21	AI
2	Дубленич С.А.	1998-11-10	AI
3	Кльован И.Г.	1998-11-11	AI
4	Кобильник М.М.	1999-10-10	AC

Рисунок 5.10.- Результат десятого запиту

6 СТВОРЕННЯ КОРИСТУВАЧІВ І ПРИЗНАЧЕННЯ ПРАВ ДОСТУПУ

SQL використовується зазвичай в середовищах, які вимагають розпізнавання користувачів і відмінності між різними користувачами систем. Взагалі кажучи, адміністратори баз даних, самі створюють користувачів і дають їм привілеї. З іншого боку, користувачі, які створюють таблиці, самі мають права на управління цими таблицями. Привілеї – це то, що визначає, чи може вказаний користувач виконати дану команду. Є кілька типів привілеїв, що відповідають декільком типам операцій. привілеї даються і скасовуються двом командами SQL: - GRANT (ДОПУСК) і REVOKE (СКАСУВАННЯ).

Кожен користувач в середовищі SQL, має спеціальне ідентифікаційне ім'я або номер. Команда, послана в базі даних, асоціюється з певним користувачем або інакше, спеціальним ідентифікатором доступу. Оскільки це відноситься до SQL бази даних, ID дозволу - це ім'я користувача, і SQL може використовувати спеціальне ключове слово USER, яке направляється в ідентифікатора доступу пов'язаного з поточною командою. Команда інтерпретується і дозволяється (або забороняється) на основі інформації пов'язаної з Ідентифікатором доступу користувача, який подав команду.

Потрібно створити двох користувачів, один з них буде добавляти та змінювати оцінки, інший буде мати усі права над таблицею абітурієнтів.

- 1) create user adinuser with password '1234';
grant insert, select, update on exam to adinuser;
- 2) create user enrolleeuser with password '1111';
grant all on enrollee to enrolleeuser;
- 3) grant select on enrollee to public – можливість усім читати з таблиці enrollee
- 4) create user adminn with password '1307'
grant all on
enrollee,exam,subject,specialty,idspecab,idspecsub,address,privilegii,rew
ard to adminn

					ІС КР 122 АІ174 П31	Арк.
						24
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВКИ

Завершуючи роботу, можна прийти до висновку, що складання баз даних це складна робота з великою кількістю тонкощів.

Результатом виконання курсової роботи став розроблений додаток баз даних, дозволяючий автоматизувати роботу с даними абітурієнтів.

Протягом виконання курсової роботи були отримані навички проектування бази даних, її реалізація та заповнення її функціоналом.

PostgreSQL це дуже потужний інструмент, який може надати велику кількість можливостей, більшість з яких, нажаль, не були використані протягом виконання курсової роботи.

					ІС КР 122 АІ174 ПЗ1	Арк.
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Конспект лекцій по курсу "Організація баз даних та знань" для студентів спеціальності 122 - "Комп'ютерні науки" / Укладач: М.Г. Глава. Одеса: ОНПУ, 2017.– 68 с
2. PostgreSQL Reference Manual - Volume 1: SQL Language Reference — The PostgreSQL Global Development Group, 2007.
3. Wikipedia[Електронний ресурс] : Вільна бібліотека.- Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
4. Хабрахабр [Електронний ресурс] : Найоригінальніший ІТ проект.- Режим доступу: <https://habrahabr.ru/>
5. Малахов Є.В., Блажко О.А., Глава М.Г. Проектування БД та їх реалізація засобами стандартного SQL та PostgreSQL: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – О.: ВМВ, 2012.– 248 с
6. Глава М.Г. Організація баз даних та знань: Конспект лекцій [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://library.opu.ua>.
7. Гаврилова Т.А. Базы знаний интеллектуальных систем: учеб.пособие / Т.А. Гаврилова, В.Ф. Хорошевский.– СПб.: Питер, 2001.– 384 с. (31 шт)

					ІС КР 122 АІ174 П31	Арк.
						26
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ДОДАТОК А

«Створення таблиць»

Створення таблиці винагород:

```
create sequence s_reward;  
create table reward  
( id_reward INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_reward'),  
reward varchar);
```

Створення таблиці учбових закладів

```
create sequence s_education  
create table education  
( id_education INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_education'),  
institution varchar,  
number int,  
city varchar);
```

Створення таблиці пільг

```
create sequence s_privileges;  
create table privileges  
( id_privileges INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_privileges'),  
privileges varchar);
```

Створення таблиці адрес

```
create sequence s_address;  
create table address  
( id_address INT PRIMARY KEY REFERENCES enrollee(id_kod)  
index int,  
city varchar,  
street varchar,  
house varchar,  
number int,  
telephon char(15));
```

Створення таблиці абітурієнтів

```
create sequence s_enrollee;  
create table enrollee  
( id_kod INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_enrollee'),  
name varchar,  
surname varchar,  
secName varchar,  
birthday date,  
id_privileges INT REFERENCES privileges(id_privileges),  
id_education INT REFERENCES education(id_education),  
id_reward INT REFERENCES reward(id_reward));  
id_address INT REFERENCES enrollee (id_enrollee) UNIQUE  
);
```

Створення таблиці для складового ключа між таблицями спеціальностей і абітурієнтів
create sequence s_IdSpecAb;
create table IdSpecAb
(id_kod INT REFERENCES enrollee (id_kod),
id_spec INT REFERENCES speialty(id_spec)
PRIMARY KEY (id_kod,id_spec)
);

Створення таблиці спеціальностей
create sequence s_specialty;
create table specialty
(id_spec INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_specialty'),
nameSpec varchar);

Створення таблиці для складового ключа між таблицями спеціальностей і предметів ЗНО
create sequence s_IdSpecSub;
create table IdSpecSub
(id_spec INT REFERENCES specialty(id_spec),
id_subject INT REFERENCES subject (id_subject),
PRIMARY KEY (id_spec,id_subject)
);

Створення таблиці предметів ЗНО
create sequence s_subject;
create table subject
(id_subject INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_subject'),
subject varchar);

Створення таблиці результатів іспитів
create sequence s_exam
create table exam
(id_exam INT PRIMARY KEY DEFAULT NEXTVAL ('s_exam'),
subject INT REFERENCES subject (id_subject)
mark INT,
id_kod INT REFERENCES enrollee (id_kod)
);